

Stack och Kö

- Implementering
- Tillämpningar
- Kapitel 16-11

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

ADS : STACK

- Det finns ett par vanligt förekommande ADT:er för samlingar av element som egentligen **är specialfall av listor**. En av dem är modellen *Stack*:
- Def: En stack är en följd av element där borttagning av ett element alltid avser det element som senast satts in.
- Kallas även LIFO-lista, Last In First Out

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

ADT: STACK

- En stack beskrivs oftast lodrätt orienterad.
- Operationer sker på toppen av stacken.
- Här läggs nytt element in och vid borttagning avses alltid översta elementet (top).

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

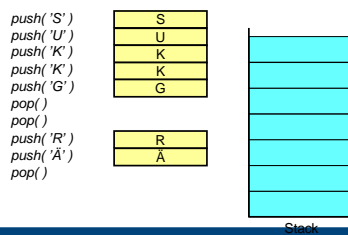
Specifikation av ADT för stack, enligt läroboken (6.6.2)

```
public interface Stack {
    /** Lägg x "överst" på stacken */
    void push(Object x);
    /** Tag bort översta elementet från stacken */
    void pop();
    /** Tag reda på översta elementet på stacken */
    Object top();
    /** Tag reda på och tag bort översta elementet på stacken */
    Object topAndPop();
    /** Undersök om stacken är tom */
    boolean isEmpty();
    /** Töm stacken */
    void makeEmpty();
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Principen med en stack

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Användningsområden

- Datorteknik
 - Metod anrop, Kompilatorer
- Beräkningsmaskin
 - Omvänd polsk (postfix) notation (1950-talet)
 - Kräver "ett annat sorts tänkande..."
 - Kraftfull!

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Implementeringar

- Statisk implementation
 - Arraybaserad
- Dynamiska implementation
 - Länkade listor

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Med array...

- ToS – Top of Stack
 - Indexerar senast inlagda data
- Statisk maxstorlek
 - Dubblering möjlig men kostsam
- Snabb

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Exempel

```
public class Stack <AnyType>
{
    private ...

    public Stack()
    {
    }

    public void push(AnyType data)
    {
    }

    public void pop()
    {
    }
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Tillstånd / Konstruktorn

```
private AnyType [] array;
private int ToS;

public Stack()
{
    array = (AnyType)new Object[50];
    ToS = -1;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'void push(AnyType data)'

```
public void push(AnyType data)
{
    if((ToS + 1) < array.length)
    {
        ToS++;
        array[ToS] = data;
    }
}
```

Tidskomplexiteten ??

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- AnyType pop()'

```
public AnyType pop()
{
    AnyType value = null;

    if(ToS >= 0)
    {
        value = array[ToS];
        ToS--;
    }
    return value;
}
```

Tidskomplexiteten ??

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Med en länkad lista...

- Arbetar bara mot länken närmast huvudet
 - Lägger in först i listan
 - Tar ut först ur listan
- Långsam
 - Minnesallokering

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Exempel

```
public class Stack
{
    private ...

    public Stack()
    {
    }

    public void push(Object x)
    {
    }

    public Object pop()
    {
    }
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Tillstånd / Konstruktorn

```
private ListNode topofstack;

public Stack()
{
    topofstack = null;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'void push(Object data)'

```
public void push(Object x)
{
    topofstack=new ListNode(x,topofstack);
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'Object pop()'

```
public Object pop()
{
  ListNode temp=topofstack;
  topofstack=topofstack.next
  return temp.element;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Implementationsjämförelse

- Statisk implementation
 - (Kan ha) mycket outnyttjat minne
 - Snabb
- Dynamisk implementation
 - Minimalt outnyttjat minne
 - Långsam

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Tillämpning-kompilator och miniräknare – kap

- Beräkning
 - aritmetiska uttryck i infix notation : $4*3+2^3$
 - aritmetiska uttryck i postfix notation: $43*23^4$
- Kompilatorer, kontrollerar om koden är rätt parentiserad:
rätt: { () } fel: { () }

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

ADT: Kö - Kallas även FIFO-lista, First In First Out

- En annan modell, som också är specialfall av lista:
- Def: En kö är en följd av element där
 - insättning alltid sker i slutet av följd
 - borttagning alltid avser följdens första element

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Användningsområden

- Printer köer
- Simuleringar , flyg, passersystem ...
- Asynkrona gränssnitt
 - Kommunikation mellan olika processer på samma operativ system
- Data buffring
- Datakommunikation / Internet

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Specifikation av ADT -Queue

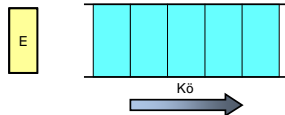
```
public interface Queue {  
    /** Sätt in x sist i kön */  
    void enqueue(Object x);  
    /** Tag reda på första elementet i kön */  
    Object getFront();  
    /** Tag reda på och tag bort första elementet i kön */  
    Object dequeue();  
    /** Undersök om kön är tom */  
    boolean isEmpty();  
    /** Töm kön */  
    void makeEmpty();  
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Principen med en kö

```
enqueue('A')  
enqueue('B')  
enqueue('C')  
enqueue('D')  
dequeue()  
dequeue()  
enqueue('E')  
dequeue()
```


För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Implementeringar

- Statisk implementation
 - Arraybaserad
 - Dynamiska implementation
- Länkade listor

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Med en array...

- "Wraparound"
 - Slipper flytta data
 - Kräver start och slut index
 - Snabbt
- Statisk maxstorlek
 - Dubblering möjlig men kostsam

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Exempel

```
public class Queue
{
    private ...

    public Queue()
    {
    }

    public void enqueue(Object data)
    {
    }

    public Object dequeue()
    {
    }
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Tillstånd / Konstruktorn

```
private Object [] array;
private int back, front;
private int size;
```

```
public Queue()
{
    array = new Object[50];
    back = -1;
    front = 0;
    size = 0;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'void enqueue(Object data)'

```
public void enqueue(Object data)
{
    if(size < array.length)
    {
        back = (back + 1);
        array[back] = data;
        size++;
    }
}
```

Tidskomplexiteten ??

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'void enqueue(Object data)'

med Wraparound

```
public void enqueue(Object data)
{
    if(size == array.length)
        doubleQueue();
    back = increment(back);
    array[back] = data;
    size++;
}
```

Tidskomplexiteten ??

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'int increment(int x)'

med Wraparound

```
private int increment(int x)
{
    if(++x == array.length)
        x=0;
    return x;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Exempel

```
public class Queue
{
    private ...

    public Queue()
    {
    }

    public void enqueue(Object data)
    {
    }

    public Object dequeue()
    {
    }
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'Object dequeue()'

```
public Object dequeue()
{
    Object value = null;

    if(size > 0)
    {
        value = array[front];
        front = front + 1;
        size--;
    }

    return value;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'Object dequeue()'

Med wraparound

```
public Object dequeue()
{
    Object value = null;

    if(size > 0)
    {
        value = array[front];
        front = increment(front);
        size--;
    }

    return value;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Med en länkad lista...

- Arbetar bara mot ändarna på listan
- Läger in först i listan
- Tar ut sist ur listan
- Långsam
 - Minnesallokering
- Behöver ingen "wrapping"
 - Enklare implementation

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Tillstånd/ Konstruktör

```
private ListNode front;
private ListNode back;
public Queue()
{
    front=back=null;
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'void enqueue(Object data)'

```
public void enqueue(Object data)
{
    if (isEmpty())
        back=front=new ListNode(data);
    else
        back=back.next=new ListNode(data);
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Metoden -- 'Object dequeue()'

```
public Object dequeue()  
{  
    if(isEmpty())  
        throw new UnderflowException("Tom kö");  
    Object value=front.element;  
    front=front.next;  
    return value;  
}
```

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

Implementationsjämförelse

- Statisk implementation
 - (Kan ha) mycket utnyttjat minne
 - Snabb
- Dynamisk implementation
 - Minimalt utnyttjat minne
 - Långsam
- Konstant tid

För utveckling av verksamhet, produkter och livskvalitet.

